

SISTE NYTT

Mandag, den 19. mars 1945.

Nr. 66.

2. årg.

V V

London, 17. og 18. 3. 1945, kl. 18.30

VEST. 1. amerikanske armé har utvidet sitt brude ved Remagen med 1 km. og styrket sitt grep på autostraden Frankfurt-Köln, hvorav de nå holder en 7 km. lang strekning.

3. amerikanske armé har presset seg 50 km. fram fra Mosel med 2 store panserstyrker og møter bare svak tysk motstand. Amerikanerne er rykket inn i Koblenz og har i går penset det meste av byen. 4. divisjoner og 10 tankkolonner er rykket gjennom de tyske stillinger i Rhin-Mosel-Saar-trekanten og truer jernbaneforbindelsen mellom Saarbrücken og Bingen. Arméen er rykket 25 km. fram mot Rhinbøyingen ved Mainz, og 1 kolonne er nådd Rhinen ved Boppard, som er erobret. 1 av hovedjernbanelinjene mellom Frankfurt og Saarbrücken er avskåret.

7. amerikanske armé har hatt ny framgang på 15 km. langs fronten mellom Rhinen og Saarbrücken, og det raser heftige kamper langs hele grensen til Pfalz.

LUFTKRIGEN. Den 17. mars angrep 1.300 tunge amerikanske bombefly, eskortert av 750 jagere, bensolfabrikker i Bohlen og Ruhland, en tankfabrikk i Hannover og jernbanestasjoner i Münster. Videre angrep amerikanske fly fra Italia for 5. dag i trekk 3 oljeraffinerier ved Wien. Natt til den 18. mars angrep britiske Mosquitos Nürnberg og bombet Berlin for 26. natt på rad. I går har over 1.300 tunge amerikanske bombefly, ledsaget av 700 jagere, rettet krigens hittil kraftigste dagsangrep mot Berlin. Schlesischer Bahnhof og godstømtene på Nordbanestasjonen ble kraftig bombet, sammen med en tankfabrikk i Hanzersdorf og Borsigfabrikkene i Tegel. Om ettermiddagen angrep britiske bombefly et bensolanlegg 15 km. øst for Borken og et annet nord for Hattingen. Britiske Mosquitos har angrepet mål i Bremen, Magdeburg og Osnabrück.

Britiske Mosquitos angrep med raketter tysk skipsfart i Ålesund den 17. mars, og satte 5 skip i brann.

ØST. De tyske motangrep foran Königsberg avtar i styrke, og hele byen er dekket av et røkteppe. 1.500 tyskerne overga seg lørdag.

Ved kysten er byen Brandenburg erobret. 1/3 av Danzigs innbyggere er evakuert, og russerne har tatt byen Zuchau, 20 km. vest for Danzig. Mellom Danzig og Gdynia har russerne slått inn en kile. 4.000 tyskere falt i dette avsnitt.

Mesten alle de tyske stillinger øst for Oder ved Stettin er gått tapt.

Tyskerne melder om kraftige russiske angrep i går i Øvre Schlesia, men det foreligger ingen russisk bekreftelse.

Den tyske 14-dagers motoffensiv ved Balatonsjøen er nå definitivt stoppet, og russerne er gått til motangrep. Tyskerne har mistet 600 tanks og 20.000 mann i sine forgjeves forsøk på å holde veien åpen for eksport av olje fra Nord-Ungarn til våpenindustri i Tsjekkoslovakia og Østerrike.

DET FJERNE ØSIEN. På Filippinene har amerikanerne gjort landgang på en ny øy. I Burma har 14. amerikanske armé forbedret sine stillinger sør for Mandalay. Den 17. mars bombet amerikanske superbombemål i Rangon.

TYSKLAND. Den allierte overkommando oppfordrer den tyske sivilbefolkning til å flykte fra Frankfurt a.M. og Mannheim-Ludwigshafen-avsnittet hvis industri nå vil bli kraftig bombet. De utenlandske arbeidere besørge tilflukt på landsbygda.

Russerne har hittil besatt 100.000 km.² tysk jord, og de allierte i vest har besatt 15.000 km.², hvilket tilsammen vil utgjøre 1/4 av Tyskland pr. 1935 er erobret. Den 12. januar 1945 var det 1.000 km. mellom frontene i øst og vest, og nå er det 500 km.

DANMARK. Sjefen for de danske frontkjemper Obersturmbandführer Marthinsen, og hans adjutant har desertert fra østfronten og skuler seg på Fyn hvor de eftersøkes av tysk politi.

SOVJET. President Denes er kommet til Moskva.

ANSVARSLØSHETSPRINSIPPET.

Det som under disse fem års okkupasjon har virket mest forbausende på oss nordmenn er den suverene forakt for andre menneskers liv, eiendom og rettigheter som tyskerne har lagt for dagen i sin opptreden i Norge og i andre okkuperte land. Vi husker fra 1940 og følgende år den selvvilgkelige siermine som preget hver enkelt tyskers holdning og hans handlinger. Der var ingen heininger, ingen skrøpler, ingen følelse av å ha trent seg inn som ubuden gjest i et land hvis befolkning bare hadde det ene ønske å få leve i fred og forståelse med sine medmennesker i og utenfor landet.

Hvordan forklares dette at enkeltindivid-er som i det sivile liv er i besittelse av ansvarsfølelse, samvittighet og respekt for andre individers liv og eiendom, plutselig mister sin individualitet og blir viljeløse verktøy for onde, destruktive makter, - den ne omforming av personligheten fra den kultiverte og ansvarsbevisste dr. Jekyll til den sadistiske, brutale og homningsløse Edward Hyde?

Forklaringen må vi søke i uniformen, i den uniformitet og massementalitet den skaper. I det sivile klær er forbundet med ansvarsfølelse, Sivillisten er samfunnsborger med en samfunnsburgers plikter og rettigheter, Uniformen eliminerer det personlige ansvar. Samvittigheten lamnes. Individet forsvinner og erstattes av soldaten, - et masse menneske, et nummer i rakkene. Han blir en brikke i et spill han selv ikke er herre over. Uniformen gir individet følelsen av frihet for ansvar. Disiplin og ordre bestemmer dets handlinger. Den tyske soldats rustning er: I hodet: Plikt, disiplin og kritikk fra tro på Førerer. Rundt maven har han styrkebeltet "Gott mit uns", og i benn: Ikkt. Over det hele en grønn uniform som beskytter ham mot å komme i konflikt med sin egen samvittighet.

Nazismen bygger på ansvarsløshetsprinsippet, eller som det heter noe forkortet: Ansvarsoverveltning eller ansvarspulverisering er også brukbare uttrykk for dette ternorsystems oppbygging. Alt som skjer er "ordre fra høyere hold". Fra den menige soldat gjennom alle offisersgrader oppover til general og feltmarsjal veltet ansvaret videre for til slutt å samles hos en eneste person, Førerer. Hitler har uttrykkelig erklært at han overtar det fulle ansvar for enhver tyskørs handlinger, gode eller onde.

Men hvordan kan et enkelt menneske av

kjøtt og blod være en slik overmenneskelig ansvarsbyrde? Det skyldes en ny overveltningssprosess, nemlig den personlighetssplinning eller dobbeltpersonlighet Hitler har skapt i sitt eget jeg. Når Hitler i flere av sine taler patetisk takker forsynet og den almektige Gud for at han har skjænket Tyskland "en Adolf Hitler", eller når han selv bruker den tyske hilsen "Heil Hitler" så er dette nettopp uttrykk for at menneske Hitler betrakter Førerer Hitler som noe utenfor seg selv, noe gudommelig og veifjordisk. Hitler identifiserer seg med det tyske folk. Han er i alle sine handlinger bare ansvarlig overfor "Det tyske folk", dette folk som han selv har fri-tatt fra ansvar. Ringen er sluttet. Ansvarsløshet er satt i system.

Vi fører en kamp for vårt lands frihet, for retten til å bygge og bo i vårt eget fedreland. Men selve det gigantiske verdensoppgjør denne krig representerer, gjelder noe meget mer enn frigjørelse fra tyskerens undertrykkelse. Det er en kamp mot ansvarsløshetsprinsippet som styreform. Vi ønsker å få tilbake en styreform som tillater det frie ord og den frie kritikk å komme til uttrykk. Vi foretrekker demokratiet for diktaturer fordi vi kan trekke de menn til ansvar som fører folket vill eller som misbruker den makt og myndighet folket har gitt dem. Vi ønsker å bo i et land med ansvarsbevisste, kultiverte individer hvor retten teller mer enn makten. Vi ønsker å kunne tenke og tro hva vi selv finner er rett og riktig. Vi ønsker å leve og dø som individualister, og at våre barn og barnebarn skal få disse samme rettigheter. Vi ønsker å skape en åndelig mentalitet som setter sannheten og kjærligheten istedenfor løgner og brutaliteten. Vi ønsker kunnskaper istedenfor propaganda. Vi vil at Norge igjen skal bli hva det en gang var: Et fritt land med frie mennesker.

DE TYSKE OFFISERER.

Den tyske overkommando har bakjentgjort at 5 tyske offiserer er dømt til døden for feighet og alverlig pliktforsømmelse.

FRA REDAKSJONEN.

Siste Nytt stopper foreløpig. Vi kommer igjen over påske.